University of Mumbai

No. Aff./Recog.I/Admission/ (2019-20)/657 of 2019

C I R C U L A R:-

The Principals of the affiliated colleges in Arts, Science, Commerce and Co-ordinator, University sub centers (Thane and Ratnagiri) are hereby informed that the procedure for admission in Govt./Private/Aided/ Unaided/Minority colleges affiliated and university sub centers of this University is to be followed strictly in accordance with this office circular No. घ.म./१८८/२००३ दिनांक १३ मे, २००३.

They are informed that the Admission process of F.Y.B.A, F.Y.B.Sc & F.Y.B.Com including F.Y.B.M.M., F.Y.B.S.W., F.Y.B.A In FT & NMP, F.Y.B.A.(In French Study), F.Y.B.A (In German Study), F.Y.Bachelor of Culinary Art, F.Y.B.A.M.A. (Integrated course in German studies), F.Y.B.M.S., F.Y.B.M.S-M.BA (5 Years Integrated course), F.Y.B.Com (Financial Market), F.Y.B.Com (Accounting & Finance), F.Y.B.Com (Banking & Issuance), F.Y.B.Com (Financial Management), F.Y.B.Com (Investment Management), F.Y.B.Com (Transport Management), F.Y.B.Com/B.M.S. (E.M.E.), F.Y.B.Sc (Information Technology), F.Y.B.Sc (Computer Science), F.Y.B.Sc (Hospitality Studies), F.Y.B.Sc (Microbiology), F.Y.B.Sc (Bio-Chemistry), F.Y.B.Sc (Bio-Technology), F.Y.B.Sc (Maritime H.S), F.Y.B.Sc (Nautical Science), F.Y.B.Sc (Forensic Science), F.Y.B.Sc (Home Science), F.Y.B.Sc (Aeronautics – Avionics and Mechanical), F.Y.B.Sc (Aviation) F.Y.B.Sc (Human Science), F.Y.B.Voc (T & H.M), F.Y.B.Voc (R.M), F.Y.B.Voc (F.M.& S), F.Y.B.Voc (R.E.M), F.Y.B.Voc (M.P), F.Y.B.Voc (M.L.T), F.Y.B.Voc (Green House Management), F.Y.B.Voc (Pharma Analytical Science), F.Y.B.Voc (Tourism and Travel Management), F.Y.B.Voc (Software Development), F.Y.B.Library Science courses for the Academic year 2019-20 is as delineated below:

Sale of Forms	:	Wednesday, the 29th **May, 2019** to Friday, the 7th **June, 2019** (on working days)
Open Online link and Submission of Pre Admission Online Enrolment forms	:	Wednesday, the **29 May, 2019** to Monday, the 10th **June, 2019**
Submission of Admission form Alongwith printed copy of Pre-Admission Enrolment forms (Mandatory)	:	Friday, the **07th June, 2019** to Thursday, the **13th June, 2019** (upto 12.00 Noon) (on working days) (In house admission and Minority quota can be given during this period)
First Merit List **Verification of Documents and payment of fees**	: :	Thursday, the **13th June, 2019** (5.00 p.m.) Friday, the **14th June, 2019,** Saturday, the **15th June, 2019** and Monday, the **17th June, 2019** (up to 4.30 pm) (on working days)

Second Merit List **Verification of Documents and payment of fees**	: :	Monday the **17th June 2019** (5.00 p.m.) Tuesday, the **18th June, 2019,** Tuesday, the **18th June, 2019** and Thursday, the **20th June, 2019** (up to 4.30 pm) (on working days)
Third & Final Merit List **Verification of Documents and payment of fees**	: :	Thursday, the **20th June, 2019** (5.00 p.m.) Friday, the **21st June, 2019,** Friday, the **21st June, 2019** and Monday, the 24th **June, 2019** (up to 5.00 pm) (on working days)

Note:- Link for online application of pre-admission online Enrolment forms will be available from **29th May, 2019** on website:- ***mum.digitaluniversity.ac.***

The Principals of the Affiliated College and Co-ordinators, sub centers Thane and Ratnagiri are hereby directed to strictly adhere to the schedule of admission.

Mumbai-400 032
28th May, 2019

(Dr. Ajay Deshmukh)
REGISTRAR

University of Mumbai

No. Aff./Recog.I/Admision/ (2019-20) / 06 / of 2019

C I R C U L A R:-

The Principals of the affiliated colleges in Arts, Science, Commerce and Co-ordinator University sub center are hereby informed to follow the procedure of admission scrupulously.

1. **The reservation for different reserved categories are as under % allocation seats:-**

१) अनुसूचित जाती	: १३%
२) अनुसूचित जमाती	: ७ %
३) विमुक्त जाती (अ)	: ३ %
४) भटक्या जमाती (ब)	: २.५%
५) भटक्या जमाती (क)	: ३.५%
६) भटक्या जमाती (ड)	: २%
७) विमाप्र	: २% शासन निर्णय विद्यापीठ परिपत्रक क. बीसीसी/२९/३३४/१९९७ दिनांक २५/०९/१९९७
८) इमाव	: १९%
९) मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग (एसईबीसी)	: १६% शासन निर्णय क्र. संकीर्ण–२०१९/प्र.क्र.२२/विशी–३, दिनांक ८ मार्च, २०१९
१०) खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटक	: १०% शासन निर्णय क्र. संकीर्ण–२०१९/प्र.क्र.२२/विशी–३, दिनांक ८ मार्च, २०१९
११) खुल्या प्रवर्गास	: शासन निर्णया प्रमाणे.
A) Women	: As per circular No aff/Recog./322 of 2000 dated 7th September, 2000.
B) Physically Handicapped	: As per circular No. Special Cell/2/2008 dated 25th January, 2008
१२) 3% Seats	: खालील संवर्गातील (परिपत्रक कमांक मान्यता/ संलंग्नता/निर्देश/२२१, दिनांक ६.६.१९९८ प्रमाणे)

१. बदलून आलेले केद्रिय/ राज्य शासकिय कर्मचारी/ अधिकारी यांचे पाल्य
२. संरक्षण दलातील आजी/ माजी सैनिकांचे पाल्य
३. राष्ट्रीय /राज्य पातळीवर क्रिडा व संस्कृतिक कार्यक्रमात विशेश नैपुण्य मिळवलेले विद्यार्थी
४. विधवा/ परित्यक्ता विद्यार्थिनी
५. स्वातंत्र सैनिकाचे पाल्य/ नातवंडे

१३) Two supernumerary seats for students from Jammu & Kashmir as per University Circular No. Aff/ICC/2012-13/22 dated 8th January, 2013

2/-

2. The Quota:-

Minority Colleges:-

अल्पसंख्यांक संस्थेमधील प्रवेशाबाबत सेंट झेविअर्स कॉलेज आणि महाराष्ट्र असोसिएशन ऑफ मायनॉरिटी एज्युकेशनल इन्स्टिटयुशन v/s मुंबई विद्यापीठ आणि स्टेट ऑफ महाराष्ट्र यांनी मा. उच्च न्यायालयात सादर केलेल्या याचिका क्र. १७२६/२००१ बाबत दिनांक १२/१०/२०१७ रोजी दिलेल्या निकालानुसार व परिपत्रक क्र. SPL.Cell/2018-19/03/2018 अनुसार प्रवेश प्रक्रिया राबवावी.

15% Management quota will be applicable to all the colleges including Minority Colleges, as per University Circular No. Spl.Cell/(68)/218/2005 dated 3rd June, 2005

1. **In house Students and Minority be admitted first as per** practice followed in the preceding years for admission to F.Y.B.A./ B.Sc./B. Com. Classes only.

2. Fees:- Strictly as prescbied by the University . Further fees be charged from Reserved category students as per circular no वि.क./भासशि(२४)/३६०/२००४ दिनांक २५ ऑगस्ट, २००४ and circular no वि.क./भासशि/पदवि/२/२०१३ दिनांक ७ जून, २०१३

3. No. College shall conduct its own CET test for admission to any course of University unless it is an autonomous college.

Further, they are requested to establish the Admission cell/ Committee Comprising of Senior Teaching Staff inclusive of representative of Reserved Category for smooth conduct of the admission process. **The vacant representative seats should be indicated on notice board** and to be converted as per the prescribed procedure.

The Colleges are further informed that they should report regarding merit list and overall admission process to the Deputy Registrar (Eligibility and Enrolment).

Mumbai- 32
28th May, 2019

(Dr. Ajay Deshmukh)
Registrar

मुंबई विद्यापीठ

क.वि.क./आयसीसी/२०१९–२०/3
दिनांक –23 मे, २०१९

परिपत्रक :–

सर्व प्राचार्य/संचालक, संलग्नित अनुदानित व विनाअनुदानित कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी, शिक्षणशास्त्र, अभियांत्रिकी, व्यवस्थापन संस्था, औषधनिर्माणशास्त्र व वास्तुशास्त्र, इत्यादी महाविद्यालये (अल्पसंख्याक महाविद्यालये वगळून) आणि मान्यताप्राप्त पदव्युत्तर संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध विभागांचे व संस्थाचे विभाग प्रमुख/संचालक, प्राचार्य/संचालक, स्वायत्त महाविद्यालये व संस्था यांना कळविण्यात येते की, शासन परिपत्रक क्र. संकिर्ण–२०१९/प्र.क्र. २२/विशि–३ दिनांक ८ मार्च, २०१९ नुसार उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातंर्गत येणा–या अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थाखेरीज सर्व अकृषी विद्यापीठे व त्यांच्याशी संलग्नीत असणारी सर्व अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालये व स्वायत्त महाविद्यालयामधील विविध अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागास (एसईबीसी) वर्गास तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी अनुक्रमे १६ व १० टक्के जागा आरक्षित ठेवण्याबाबतचे शासन परिपत्रक सोबत जोडले आहे.

सर्व संबंधितांना सुचित करण्यात येते की, उपरोक्त शासन परिपत्रकानुसार शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागास (एसईबीसी) वर्गास तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी जागा आरक्षित ठेवण्याबाबतची कार्यवाही काटेकोरपणे करण्यात यावी.

उपरोक्त संदर्भाकित शासन परिपत्रक विद्यापीठाच्या www.mu.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

(डॉ. अजय देशमुख)
कुलसचिव

माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी –

सर्व प्राचार्य/संचालक, संलग्नित अनुदानित व विनाअनुदानित कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी, शिक्षणशास्त्र, अभियांत्रिकी, व्यवस्थापन संस्था, औषधनिर्माणशास्त्र व वास्तुशास्त्र, इत्यादी महाविद्यालये (अल्पसंख्याक महाविद्यालये वगळून) आणि मान्यताप्राप्त पदव्युत्तर संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध विभागांचे व संस्थाचे विभाग प्रमुख/संचालक, प्राचार्य/संचालक, स्वायत्त महाविद्यालये व संस्था तसेच सर्व उपकुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ.

(डॉ. अजय देशमुख)
कुलसचिव

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गांस तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी जागा आरक्षित ठेवण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र. २२/विशि-३
हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- ८ मार्च, २०१९.

<u>संदर्भ :-</u>

१) विधी व न्याय विभागाचा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६२, दि. ३० नोव्हेंबर, २०१८.

२) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र.राआधो-४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२ फेब्रुवारी, २०१९.

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या वर्गांच्या प्रगतीसाठी राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांच्या आरक्षणासाठी आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांच्या आणि पदांच्या आरक्षणासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तद्नुषंगिक बाबींची तरतुद करण्यासाठीचा अधिनियम उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ अन्वये महाराष्ट्र शासनाच्या दि. ३० नोव्हेंबर, २०१८ च्या राजपत्रामध्ये प्रसिध्द करण्यात आलेला आहे. सदर अधिनियमातील मुद्दा क्र. ४ (१) (क), अन्वये राज्यातील अनुदानित तसेच विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थामधील प्रवेशाच्या एकूण १६% जागा मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या प्रवर्गासाठी आरक्षित करण्यात आल्या आहेत.

तसेच संदर्भ क्रमांक २ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्यातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता १०% जागा आरक्षित करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. तसेच सदर शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ४ अन्वये शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाबाबतचे आवश्यक आदेश सर्व संबंधीत विभागांनी तात्काळ निर्गमित करण्याबाबत आदेशित करण्यात आले आहे.

सामान्य प्रशासन विभागाने उपरोक्त शासन निर्णयान्वये आदेशीत केल्यानुसार मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गांस १६% जागा तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी १०% जागा महाराष्ट्र राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता आरक्षित करण्याबाबत या विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व सार्वजनिक अकृषी विद्यापीठांना निर्देश देण्याकरिता याबाबतचे शासन परिपत्रक निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ व २ ला अनुसरुन महाराष्ट्र राज्यातील सर्व सार्वजनिक अकृषी विद्यापीठातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास १६% जागा तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी १०% जागा आरक्षित ठेवण्यात याव्यात.

२. शासनाने निर्धारित केलेले शैक्षणिक संस्थातील प्रवेशामधील सदर आरक्षण राज्यातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातंर्गत येणाऱ्या अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थाखेरीज सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, विधी विद्यापीठे, स्वयं अर्थसहाय्यित विद्यापीठे, त्यांच्याशी संलग्नीत असणारी सर्व अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालये व स्वायत्त महाविद्यालये यांना लागू होईल. सदर आदेशाची प्रभावी अंमलबजावणी होईल हे पाहण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठांची राहील.

३. शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी विद्यापीठांनी/संस्थांनी नियम / परिनियम तयार केले असतील आणि त्यामध्ये विविध सामाजिक घटकांचे आरक्षण दर्शविण्यात आले असेल तर या आरक्षणाच्या अनुषंगाने त्या नियमात/ परिनियमात संबंधितांनी विहित कार्यपध्दतीनुसार आवश्यक त्या सुधारणा तातडीने कराव्यात.

४. सर्व विद्यापीठांना सूचित करण्यात येते की, त्यांनी सदरचे परिपत्रक त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांच्या निदर्शनास आणून द्यावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०३०८१४४०३०९२०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

SIDDHARTH KHARAT

Digitally signed by SIDDHARTH KHARAT
DN: c=IN, st=Maharashtra, 2.5.4.20=6f8cb55012423727bece629d954713c1ec2962a9ca9b909643170e56321cfd24, postalCode=400032, street=MANTRALAYA,MUMBAI, serialNumber=22c1b7c1413e77554a8e64cbc60b74fb6471605c32ac f8b9b51b2b018fefdc0b, ou=H AND TED, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, cn=SIDDHARTH KHARAT
Date: 2019.03.08 14:43:01 +05'30'

(सिध्दार्थ खरात)
सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे विशेष कार्यअधिकारी, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. सचिव,उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
६. सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलगुरु / कुलसचिव.
७. सर्व विधि विद्यापीठांचे कुलगुरू/ कुलसचिव.

८. सर्व स्वंय अर्थसहाय्यीत / अभिमत विद्यापीठांचे कुलगुरू/ कुलसचिव
९. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
११. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य.
१२. सर्व विभागीय सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
१३.उप सचिव, (विशि) (मशि) (तांशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
१४. उप सचिव (१६अ), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५.निवड नस्ती - कार्यासन विशि-३.

UNIVERSITY OF MUMBAI

Aff./Recog./ 322 of 2000

CIRCULAR

The Directors/Heads of the University Departments, Principals of the Affiliated Colleges and Heads of the recognized Institutions are hereby informed that the Management Council at its meeting held on 3rd August, 2000 vide item No.6 considered the Government Resolution No.GEC-1000/(123/2000) Tanshi-1, Dated 17th April, 2000, received from the Under Secretary, Government of Maharashtra, Higher & Technical Education Department, Mantralaya, Mumbai (copy enclosed) and resolved as under :

"असा ठराव करण्यात आला की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमातील प्रवेशाकरीता महिलांसाठी ३०% आरक्षण ठेवण्याबाबत महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांनी क्रमांक जीईसी-१०००/(१२३/२०००)/तांशि-१, दिनांक १७ एप्रिल, २००० अन्वये निर्गमित केलेला शासन निर्णय स्वीकारण्यात यावा."

They are therefore requested to take necessary action as per the above mentioned resolution.

MUMBAI : 400 032
7th SEPTEMBER, 2000

for REGISTRAR

To,

The Directors/Heads of the University Departments, Principals of Affiliated Colleges and Heads of recognized Institutions.

No.Aff./Recog./ 322-A of 2000. 7th September, 2000.

A) Copy to :-

1) The Director, Board of College and University Development.
2) The Director, Institute of Distance Education.
3) The Librarian, University Library.
4) The Presiding Officer, College Tribunal.
5) The Controller of Examinations.

...2/-

B) Copy to :-

1) The Assistant Director and the Project Officer, Department of Adult & Continuing Education and Extension,
2) The Project Officer, Garware Institute of Career Education and Development,

C) Copy to :-

1) The Deputy Registrars of University of Mumbai.
2) The Secretary, Board of Students' Welfare,
3) The Personal Assistants to (i) the Vice-Chancellor (ii) the Pro-Vice-Chancellor and (iii) the Registrar.

(Record Section 10 copies)

for REGISTRAR

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. जीईसी-१०००/[१२३/२०००]/तांशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: १७ एप्रिल, २०००

प्रस्तावना:-

भारताच्या संविधानात स्त्री-पुरुष भेद न ठेवता समानतेचे तत्व हा नागरीकांचा मूलभूत हक्क मानण्यात आला आहे. तसेच महिलांच्या बाबतीतही घटनेत सकारात्मक धोरण स्विकारण्यात आले आहे. महिलांना पुरुषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी विविध शिक्षण अभ्यासक्रमाकरिता स्त्रियांना समान संधी प्रत्यक्षात मिळत नाही. स्त्रियांच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी त्यादृष्टीने खरा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महिलांचे बलशालीकरण आणि समाजाच्या सर्व क्षेत्रामध्ये महिलांचा सक्रिय सहभाग करून सर्वांगीण मानवी विकासाच्या विविध क्षेत्रामध्ये सकारात्मक परिणाम घडवून आणण्यासाठी महिलांच्या शिक्षणाकडे जाणिवपूर्वक लक्ष देणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासन निर्णय दि. २२.६.१९९४ अन्वये शासनाने महिलांना शासकीय नोकरीमध्ये ३० टक्के जागा आरक्षित ठेवल्या आहेत. यामागील खरा हेतू साध्य होण्याकरिता आता महिलांना पदवी अभ्यासक्रमाकरिता ३० टक्के आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पदवी स्तरावरील सर्व अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत शासनाचा विचार होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या सर्व शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्यात येत आहे.

सदरचे आरक्षण बिनराखीव व राखीव या दोन्ही प्रवर्गासाठी लागू राहील. जर बिनराखीव जागा १०० असतील तर त्यापैकी ३० जागा महिलांकरिता आरक्षित राहतील.

तसेच सदरचे आरक्षण हे सध्या विविध सामाजिक प्रवर्गाकरिता विहित केलेल्या संविधानात्मक राखीव जागा अंतर्गत समांतर आरक्षण (Horizontal) राहील, उदाहरणार्थ जसे की, सध्या संविधानातील तरतुदीनुसार शासनाने अनुसूचित जातीच्या ∠ करिता १३ टक्के जागा आरक्षित आहेत. त्यापैकी त्यातील ३० टक्के आरक्षण हे अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिताच ठेवण्यात येईल व जर या

∠ प्रवर्गातील विद्यार्थ्यां

[कृ.मा.प.]

किमान

प्रवर्गातील किमान पात्रता असलेल्या महिला उमेदवार प्राप्त न झाल्यास त्या जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील. म्हणजेच जर प्रवेशा करिता एखाद्या विद्याशाखेसाठी प्रथम वर्षासाठी १०० जागा असतील तर त्यापैकी १३ जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता सध्या असलेले आरक्षण विचारात घेऊन त्यापैकी ३० टक्के म्हणजेच ४ जागा ह्या अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिता आरक्षित राहतील.

वर उल्लेखिलेल्या पध्दतीनेच इतर सर्व प्रवर्गांकरिताही सध्या असलेल्या आरक्षणांतर्गत महिलांना ३० टक्के समांतरपणे आरक्षण ठेवण्यात येईल. तसेच ज्या पदवी अभ्यासक्रमांकरिता मूल्यभारीत व मुक्त जागांवर देण्यात येतात ह्या प्रवेशा अंतर्गत देखील ३० टक्के आरक्षण महिलांकरिता देण्यात येईल.

सध्या सर्व तंत्र निकेतनांमध्ये पदविका अभ्यासक्रमासाठी महिलांकरिता शासन निर्णय क्र. डब्ल्युबीपी-१०९५/[२७१९]/व्यशि-५, दि. १७.१.१९९६ अन्वये ठेवलेल्या २५ टक्के आरक्षणात वाढ करुन आता ते ३० टक्के इतके करण्यात येत आहे.

सदरच्या आरक्षित जागांवर जर महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर या रिक्त जागा त्याच शैक्षणिक वर्षात पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील व या रिक्त जागांचा त्या पुढील शैक्षणिक वर्षात अनुशेष धरला जाणार नाही.

वैद्यकीय शिक्षण विभाग आणि कृषि व पदुम विभागांतर्गत येणा-या सर्व पदवी अभ्यासक्रमांकरिता आदेश संबंधित विभागाकडून स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सदरचे आरक्षणविषयक आदेश शैक्षणिक वर्ष सन २०००-२००१ पासून अमंलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही

[प्र. ह. क्षीरसागर]
शासनाचे सहसचिव

प्रति,
संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
संचालक, उद्योगधंदे-संस्था-समन्वय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरु व कुलसचिव
सर्व सहसंचालक तंत्र शिक्षण / उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये.
प्राचार्य, सर्व अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्र निकेतने व संस्था [तंत्र शिक्षण संचालकांमार्फत]
प्राचार्य, सर्व वरिष्ठ महाविद्यालये [उच्च शिक्षण संचालकामार्फत]
मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव,,
मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
मा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक,

मुंबई विद्यापीठ

क्रमांक संलग्नता / मान्यता / निदेश / २११ १९९८

संदर्भ :

१. विद्यापीठ परीपत्रक क्रमांक घ म / व्ही सी डी / २६८ दिनाक १५ जून, १९९६
२. विद्यापीठ परीपत्रक क्रमांक घ म / प्रवेश कक्ष / २१३ दिनाक १५ जून, १९९७
३. विद्यापीठ परीपत्रक क्रमांक घ म / प्रवेश कक्ष / २२३ दिनाक २३ जून, १९९७

ज्याअर्थी, विद्यापीठाने परिपत्रक क्रमांक घ म/प्रवेश कक्ष/२१३/१९९७ अन्वये कला, वाणिज्य व विज्ञान या शाखांच्या संलंग्नित महाविद्यालयातील प्राचार्यांना प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य व विज्ञान या शाखांच्या प्रवेशाबाबत निदेश देण्यात आले होते.

आणि ज्याअर्थी, वर नमूद केलेल्या परिपत्रकाद्द्वारे एकूण प्रवेशाच्या ३% जागा ह्या खालील संवर्गासाठी राखीव ठेवण्यासाठी रिक्त ठेवण्याबाबत निदेश देण्यात आले होते :-

१. बदलून आलेले केंद्रीय/राज्य शासकीय कर्मचारी/अधिकारी यांचे पाल्य
२. संरक्षण दलातील आजी/माजी सैनिकांचे पाल्य
३. राष्ट्रीय/राज्य पातळीवर क्रीडा व सांस्कृतिक कार्यक्रमांस विशेष नैपुण्य मिळविलेले विद्यार्थी
४. शारीरिकदृष्ट्या अपंग/विकलांग विद्यार्थी
५. विधवा/परित्यक्ता विद्यार्थिनी
६. स्वातंत्र्यसैनिकांचे पाल्य/नातवंडे

आणि ज्याअर्थी, ह्या जागा राखून ठेवण्यासाठी शासनातर्फे मा उच्च न्यायालयात विनंती अर्ज करण्यात आला होता.

आणि ज्याअर्थी, मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती श्री एम.बी.शाह व श्रीमती आर.पी.देसाई यांच्या खंडपीठाने याचिका क्रमांक ४६५ / ९७ च्या संदर्भात दि.१७ जून, १९९७ रोजी अंतरिम आदेश देण्यात आले होते.

आणि त्याअर्थी, मी. डॉ (श्रीमती) स्नेहलता शा. देशमुख, कुलगुरु, मुंबई विद्यापीठ, महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४, कलम १४(८) अन्वये, कला, वाणिज्य

व विज्ञान शाखांतील संलग्नित महाविद्यालयातील प्राचार्यांना मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती श्री. एम.बी.शाह व श्रीमती आर.पी.देसाई यांच्या खंडपीठाने याचिका क्रमांक ४६५/९७ च्या संदर्भात दिनांक १७ जून, १९९७ रोजी दिलेल्या अंतरिम आदेशानुसार असे निदेश देते की, त्यांनी वर नमूद केलेल्या ३% जागा संबंधित संवर्गातून भरण्याची प्रक्रिया करावी.

मुंबई : ४०० ०३२.
६ जून, १९९८

सही/-
(डॉ.स्नेहलता शा. देशमुख)
कुलगुरू

प्रति,

प्राचार्य सर्व संलग्न शासकीय व अशासकीय कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय

University of Mumbai

No.Aff/ICC/2012-13/22 of 2013

CIRCULAR:

All the Principals/Directors of the affiliated colleges/recognized institutions, the Directors/Heads of the University Departments/Institutions and all the Deputy Registrars of the Registrar's Office of the University of Mumbai are hereby informed that vide D.O. letter No.F.1-1/2012(SA-III) dated 1st October, 2012 of Prof. Ved Prakash, Vice-Chairman & Chairman (Actg.), University Grants Commission, New Delhi addressed to Hon'ble Vice-Chancellor informed about provision of two supernumerary seats for students from J & K in the Universities and colleges which are recognized under Section 2(f) and 12 (B) of the University Grants Commission Act for general courses (copy enclosed).

They are, therefore, requested by the direction of the Hon'ble Vice-Chancellor to take all the necessary steps for provision of two supernumerary seats for students from J & K in their respective Department/Institution/College for general courses.

MUMBAI – 400 032
8th January, 2013

[KUMAR KHAIRE]
REGISTRAR

To

All the Principals/Directors of the affiliated colleges/recognized institutions, the Directors/Heads of the University Departments/Institutions and all the Deputy Registrars of the Registrar's Office.

******

Copy forwarded for information to:

1. The Director, Department of Students' Welfare
2. The Assistant Registrar, Enrolment/Eligibility Section
3. Record Section, University of Mumbai
4. E.S. to Vice-Chancellor
5. P.A. to Pro Vice-Chancellor
6. P.A. to Registrar
7. P.A. to Director, B.C.U.D.

IS/ECD/2012-13/27756

…ाय अनुदान आयोग
… जफर मार्ग, नई दिल्ली-110 002

…ERSITY GRANTS COMMISSION
…ADUR SHAH ZAFAR MARG,
…W DELHI-110 002
…FF. : (011) 23234019
: (011) 23236350
FAX : (011) 23239659
E-mail : cm@ugc.ac.in

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

प्रो॰ वेद प्रकाश
उपाध्यक्ष

Prof. Ved Prakash
Vice-Chairman
&
Chairman (Actg.)

(2)

D.O. No. F.1-1/2012 (SA-III)

October 1, 2012

All/8588
19/10/12

Dear Vice-Chancellor,

As you are aware, based on the recommendations of the Expert Group, the Department of Higher Education, Ministry of Human Resource Development, is implementing a Special Scholarship Scheme for Students from Jammu & Kashmir (J&K). The main objective of this scheme is to encourage students from J&K to pursue higher studies in institutions of higher learning located outside the State of J&K. We have been told that during the Inter-Ministerial Committee meeting held on 23rd August, 2012, it has been decided that these students may be accommodated by creating two seats under supernumerary quota across the institutions. Under this scheme, students from J&K, who secure admission in a recognized institution of higher learning, will be provided scholarship to cover tuition fees, hostel fees, cost of books and other incidental charges.

In view of the above, the aforesaid matter was taken up by the University Grants Commission in its meeting held on 6th September, 2012. After due deliberations, the Commission has accorded its approval for the provision of two seats under supernumerary quota in the universities and colleges and thus approved creation of two supernumerary seats in all institutions, which are recognized under Section 2(f) and 12 B of the UGC Act, for general courses.

In view of the above, you are requested to kindly take all necessary steps for provision of two supernumerary seats for students from J&K in your esteemed institution. May I also request you to ensure wider circulation of this letter to all the institutions under your jurisdiction besides making a special request to them for ready compliance.

With kind regards,

Yours sincerely,

(Ved Prakash)

The Vice-Chancellor
University of Mumbai
M.G. Road, Fort
Mumbai - 400 032